

עת"א 24280-14-10 איזולאי, נגד הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

16 נובמבר 2014

עת"א 24280-14-10 איזולאי נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון ואח'

בפני כב' השופט רון שפירא, סגן נשיא

העוטר איל איזולאי, ת"ז 1661-03648

נגד

המשיבים

1. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון
2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירת אסир המופנית כנגד החלטת מפקד המחו"ז הצפוני של שב"ס, אשר אימץ את המלצת הממונה על עבודות השירות והורה על הפסקת עבודות השירות, באופן שבו יהיה על העוטר לרצות את יתרת מסרו במאסר בפועל במתוך כליה.

טענות העוטר מופנות כנגד ההחלטה, בשני ראשים נפרדים. הראשון תוקף את אופן קבלת ההחלטה, כאשר העוטר טוען כי נפגעה זכותו באופן עריכת שימוש, זאת מאחר ולא נמסר לו או לבא כוחו, קודם לשימוש, הטענות כנגד העוטר ומסמכים עליהם נסמכת ההחלטה נשוא העירה. טענתו החלופית מתיחסת לנסיבות ומידתיות ההחלטה המנהלית, כפי שהתקבלה.

כפי שיווהר, סבור אני כי אכן נפל פגם באופן עריכת השימוש, ומטעם זה החלטתי להורות על זימונו של העוטר לשימוש נוספים. בנסיבות אלו, לא מצאתו לנכון להתייחס לגופם של דברים. עורך השימוש ישמע את טענות העוטר, כפי שעוזד יפורט, ויתן את המלצתו למפקד המחו"ז, וזאת לפי מיטב שיקול דעתו.

הטענה המופנית כנגד עריכת השימוש מתיחסת, כאמור, למסירת מסמכים ופירוט טענות כנגד העוטר. ב"כ העוטר מצין כי כבר בעת השימוש, הוא העלה טענה בדבר פניות מוקדמות לקבלת מסמכים הנוגעים לעובד השירות ולתפקידו. לטענתו לא נמסר לו המסמכים מבעוד מועד, ولكن נפגמה זכות הטיעון. במהלך הדיון, כעולה מפרוטוקול השימוש, ביקש ב"כ העוטר לדוחות את המשך השימוש על מנת לקבל את המסמכים הדורשים. לטענתו, בקשתו לא נענתה.

בתגובה שב"ס נטען כי אכן ב"כ העוטר ביקש לעיין במסמכים. עורך השימוש הציע לעשות פסק זמן בדיונים, ולהמשיך את הדיון מאוחר יותר, לאחר שהעוטר יען במסמכים שונים, ואילו ב"כ העוטר סירב. יוער לעניין זה, כי אין לדברים אלו

עמוד 1

ביטוי בפרוטוקול הדיון. עם זאת, מוכן אני להניח לצורך הדיון, כיvr אכן הוצע לבר"כ העותר. עם זאת סבור אני כי בעניין זה נפל פגם, וגם אם הוצע לעותר או לבא כוחו לעורר הפסקה לצורך עיון במסמכים, לא היה בכך כדי לרפא את הפגם, כפי שוביירה.

טרם ATIICHס לנسبות המקרה, ראוי להבהיר, כי זכות השימוש נגזרת בזכות הטיעון, והוא הבסיס להליך מנהלי תקין. תנאי לקבלת החלטה הפוגעת בזכויות הוא הליך מקדים במסגרת ניתנת למי שאמור להיפגע מההחלטה הזכות לטיעון כנגד ההחלטה הצפיה. היקפה של זכות הטיעון ותוכנה נגזרים מאופי הזכות הננתונה ומהיקפה, ומכלל נسبות העניין הנוגעות ל מקרה [רע"ב 1769/05 סLIMIT מועד נ' מדינת ישראל, (4.7.2005)].

כפי שנפסק ברע"ב 1769/05 הנ"ל, שימוש יכול להתבצע בנסיבות שונות ובאופןים שונים. ואולם הכלל הבסיסי והמנחה להליך של שימוש הוא החובה לידע את נושא השימוש בפירוט הטענות בוגדים. בהעדר פירוט מתאים של טענות המועלות כנגד אדם, מミילא נפגעת זכות הטיעון העומדת לו, מאחר ואין הוא יודע כנגד מה עליו להתגונן, ומהן הטענות בוגדים שעלייהם יש להשיב. על עקרונות אלו עמד בית המשפט העליון בע"מ 1038/08 מדינת ישראל נ' חסין געאיץ ואח' (11.08.2009), סעיף לא' בפסק דין של השופט רובינשטיין:

"על הליך השימוש לבוא לאחר הودעה מפורטת ככל הניתן בדבר הסיבה שבגינה נסקלה דחיתת הבקשה, על מנת שיוכלו המבוקשים להוכיח את עצמן כראוי לקרואתו. ערכה של זכות השימוש מופחת במידה רבה ללא הودעה מוקדמת כזו, ואילו בהינתנה יוכלו המבוקשים למצות את השימוש הנערק להם. בהקשר זה אמר מכבר השופט - כתארו אז - לנדי, כי "את טענות הצד שכנגד אפשר לסתור רק כשהן ידועות; עם ספינקס אי אפשר להתווכח" (בג"ץ 111/53 קואופמן נ' שר הפנים, פ"ד ז 534, 541)." (541).

ראו גם בבג"ץ 4388/08 אורו שמואל ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח' (ניתן ביום 11.6.2008) שם נאמר כי "כדי לקיים שימוש אפקטיבי ראוי לשם, מן הראי כי החשוד יידע בפירוט ככל האפשר מול אילו אישומים הוא ניצב ובгинאיו עובדות. היקף המידע וההחלטה אם המקרה מצדיק או מאפשר העברת טוות כתוב אישום יקבעו בכל מקרה לנسبותיו, והסמן הוא הגינות כלפי החשוד ללא פגיעה באינטרס ציבורו אחר". הדברים שנאמרו שם בהתייחס להליך של שימוש קודם לגשת כתוב אישום נוכנים, בהתאם המתיחבת, גם להליך של הפקעת עבודות שירות. יודגש, כי בוגדים לנטען בפני, לא הורה בית המשפט בפרש שמו אל הנ"ל להעמיד לעיון הנאשם את חומר הראיות ואף לא את טוות כתוב האישום. העיקרון המודגש בפסק דין זה, ובאחרים, הוא חובת ידוע של פירוט הטענות המועלות כנגד נשוא ההחלטה המנהלית, באופן שיאפשר לאדם שהוא הצד לשימוש לטיעון בצורה יעילה בהתייחס לטענות המופיעות בוגדים.

ניתן, אם כן, לראות מהפסקה שאזכורה לעיל ומפסק דין נוספים, כי אין חובה להעמיד לעיונו של המשיב לשימוש את כל המסמכים אשר עמדו בפני הרשות המנהלית כאשר קיבלה את ההחלטה. עניין זה מסור לשיקול דעתו של הגורם המנהלי לפי נסיבות המקרה וטיבו של הליך השימוש. ואולם, קיימת חובה לפרט את הטענות ואת העילות לשיללת זכותו של המשיב בהליך השימוש, באופן שיאפשר לו להתגונן בצורה ראה וلطיעון כנגד הטענות המועלות כנגד אותו אדם.

ומהכלל אל הפרט - מעין בגילוין הזימון לשימוש עולה, כי בסעיף 1 לגilioן נרשם כדלקמן: "**הנני להודיעך כי הוחל בהליך של הפסקה מנהלית בגין מאסר בעבודות שירות שהוטל עליו בתיק פלילי מס' [...] בגין העדריות רבות ואחריות לעבודה, איןנו מבצע את עבודתו כנדרש**" (כך במקור). ניתן, אם כן, לראות כי הזימון עצמו אינו מפרט במידה הרואה את הטענות המועלות כנגד עובד השירות. יוער בעניין זה, כי סעיף 4 לטופס הזימון קובע כי עובד השירות " רשאי להיות מיוצג על ידי עורך דין בהליך זה ולהביא עמו מסמכים אשר יש בהם כדי לבסס את טענותיך". אלא שטענות שב"ס אינן מפורטות, וממילא, בהעדר פירוט, לא ברור כיצד יוכל עובד השירות או עורך דין להביא מסמכים שיבססו את טענותיו, וזאת אם לא ידוע לו מה עליו לטען וכונגד אילו טענות עליו להתגונן.

גם פרוטוקול השימוש עצמו לא מבהיר את העילות, כפי שהובאו לפני העותר. כל שנאמר הוא, "**עורך השימוש יפרט את העילה לכואורה להפסקה מנהלית, לרבות העבודות אשר בגין זמן עובד השירות להליך השימוש**". מדובר בהנחה, ואולם לא ברור כיצד בוצעה ההנחה ומה רמת הפירוט שנמסרה במהלך הדיון לעותר ולבא כוחו.

בנסיבות אלו, שלא פורטו בגilioן הזימון לשימוש עיקרי העבודות והטענות המיוחסות לעותר, לא ניתנה לעותר ההזדמנויות הרואה להביא מסמכים כדי להפריך את טענות שב"ס (בהתאם להוראות סעיף 4 לטופס הזימון), וממילא גם נפגמה זכות הטיעון. מטעם זה סביר אני כי נפל פגם מהותי בהליך.

על שב"ס להבהיר בזימון לשימוש את עיקרי הטענות המופיעות כנגד עובד השירות המזמן לשימוש, וזאת כדי שידע להתגונן כנדרש. אבהיר כי איני מורה להציג לעובד השירות את כל המסמכים אשר בפני הרשות המנהלית. עניין זה צריך להישקל על ידי עורך השימוש, בהתאם לנسبות וטיב המסמכים, לרבות המשמעות של חשיפת מוסרי המידע המפורט במסמכים וכיוצא"ב. ואולם, קיימת חובה לפרט, קודם להליך השימוש, את עיקרי הטענות המופיעות כנגד העותר, ולרכות בדרך של פרפרזה, את בסיס המידע לטענות. שלא נושא הדבר, ממילא נפגמה זכות הטיעון של עובד השירות, והליך השימוש לא איפשר לעובד השירות להציג את טענותיו כנדרש.

בנסיבות אלו, ומאחר ונפל פגם בהליך השימוש שהתקבלה בהתקבש על ההליך הפגום.

אני מורה כי עניינו של העותר יוחזר לשימוש. עד שבעה ימים לפני מועד השימוש "מסר לב"כ העותר פירוט הטענות כנגד העותר, וזאת בכתב, באופן שיאפשר לעותר ולבא כוחו להעיר לשימוש כנדרש.

אבל היר כי לגוף של טענות שב"ס בעניין התנהלות העותר, ולענין טענות העותר בכל הנוגע למידתיות וסבירות החלטת שב"ס, איני מביע כל עמדה. עורך השימוש ישמע את הטענות ויגיש את חוות דעתו למפקד המחו"ז הצפוני של שב"ס, אשר ישקול את כל הנתונים וייתן החלטתו בהתאם לסמכוותו.

ניתנה היום, כ"ג חשוון תשע"ה, 16 נובמבר 2014, במעמד הצדדים ובאי כוחם.

